

«**E**l teatre no és ni el lloc ni el mitjà per transmetre una ideologia.» Amb aquesta frase, que gosàriem titllar de provocadora, Hans-Thies Lehmann respon a la invitació de PAUSA: com podem definir la relació entre el teatre i la ideologia? Vol dir, aquesta sentència, que el teatre no ha de servir a objectius o estímuls ideològics? No exactament. De fet, entre els diversos articles que conformen el nostre «dossier», hi ha opinions de tots colors. Si bé la inquietud de fons és la mateixa (de què parlem quan parlem d'ideologia al teatre?; com diferenciar termes com ara *teatre polític*, *teatre compromès*, *teatre ideològic*?; té res a veure la ideologia amb aquestes etiquetes?), la resposta és força diversificada. Per exemple, si ens centrem en el teatre de text, caldrà aclarir si parlem de la ideologia dels autors, de la ideologia que subjau en les obres o de la ideologia dels espectadors. Els primers —i els últims, esclar— sempre tenen una ideologia (una ideologia més o menys explícita, més o menys conscient). Ara bé, fins a quin punt les seves obres en depenen? En aquest sentit, alguns diuen que la relació entre teatre i ideologia és tan irrellevant com buscar en les obres traces de la biografia de l'autor. Altrament, n'hi ha que opinen que la ideologia és consubstancial a la forma (per això el teatre contemporani ha esdevingut «postdramàtic»: la discontinuïtat, per exemple, qüestiona els fonaments de la construcció ideològica del drama). Seguint una altra línia, alguna de les aportacions considera que les obres suposadament ideològiques no són sinó el reflex de la falta d'audàcia —potser de la covardia— dels mateixos autors en moments personals, històrics i socials decisius. Pinter —aquí coincideixen les opinions— en seria una excepció. D'altra banda, també hi ha qui observa que la ideologia neix ja en la mateixa organització dels mecanismes de producció, exhibició i consum dels espectacles. La qual cosa posa en qüestió no només les «temàtiques» o les opcions estètiques, sinó també la «indústria» i els hàbits de consum i gestació dels productes teatrals. Finalment, també hem recollit diverses opinions més breus, més personals. Conclusió? El tema dóna per a molt més. No hi ha

un criteri unitari (ni d'enfocament ni de valoració). Sembla clar, doncs, que el debat no quedarà tancat aquí, i que, en propers números, continuarem amb el degoteig d'aportacions. De moment, per coronar el «dossier», presentem una peça gairebé desconeguda, o oblidada, del teatre de la nostra Guerra Civil: *Florentina*, de Maria Carratalà. També, a la secció «Textos», dos peces breus, inèdites fins ara, d'un dels autors més «ideològics» del teatre espanyol contemporani: Juan Mayorga. Esperem que tot plegat sigui del vostre gust.

